Tlak na ľudí funguje aj dnes

Slávna punkrocková skupina Davová psychóza stále funguje a vyrazila na turné

Mnohí sa pýtajú, či známa slovenská punkrocková skupina Davová psychóza funguje. Spevák Jano Kassa je už štyri roky v Austrálii a domov chodí iba občas na zopár koncertov. Lídri kapely a zároveň bratia JANO a MARCEL DUCHOŇOVCI, ktorí spolu hrajú vyše dvadsať rokov, SME minulý týždeň ubezpečili, že všetko je v poriadku. Len kapela dnes funguje na medzikontinentálnej báze.

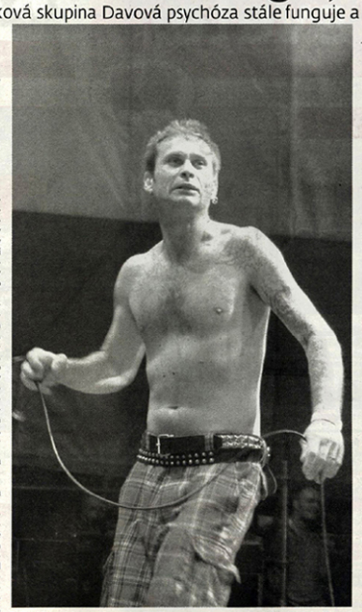

Davová psychóza patrí medzi najlepšie slovenské punkrockové skupiny. Jej najúspešnejším albumom zostáva debut Antropofóbia z roku 1990, plný skvelých piesní, ako Tiesňové volanie. Radujme sa, veseľme sa alebo Spravodlivosť, ktorý vyšiel už v dvoch reedíciách. Neskôr kapela punkrock opustila, stiahla sa do undergroundu a nahrala dva radikálne albumy Svet žaluje (1992) a Kríza vedomia (1998). Ich poslednou štúdiovou nahrávkou je Nakŕmte predtrátych z roku 2004. V súčasnosti je skupina na slovensko-českom turné, na ktorom propaguje aj novú iniciatívu hnutia Greenpeace proti ťažbe uránu na Slovensku. FOTO – DAVOVÁPSYCHÓZA

Začiatkom roka Marcel opisoval absurdné skúšky Davovej psychózy, ktoré prebiehajú tak, že kapela hrá doma v Bratislave bez speváka, ktorý približne v tom čase sa vozí autom po austrálskych cestách a spieva si do nahrávok v prehrávači. Ako sa dá takto nacvičiť repertoár?

JANO: „Moja skúšobňa je skutočne v aute. V mp3 mám presné poradie skladieb, do ktorých spievam, pretože doma to nejde. Možno zvonka pripadám policajtom ako podozrivá osoba. Predstavte si človeka, ktorý dlho sedí v aute a otvára ústa, to v Austrálii evokuje zlodeja. Policajti sú tam veľmi prísni, ale našťastie ma nikdy nekontrolovali. Ak by sa tak stalo, mal by som im čo vysvetľovať. Čo tu robíte, odkiaľ ste a ešte ten divý východoeurópsky prízvuk!"

Vy ste odišli do Austrálie za robotou?

„Nie. Len tak, niečo skúsiť."

Písali ste tam niekomu nahrávky Davovej Psychózy?

„Jednému chlapíkovi z Nového Zélandu, ktorý tam mal punkový shop. Páčilo sa mu to. Ale prekvapilo ma, že to poznal. On dokonca poznal aj iné naše punkrockové skupiny ako napríklad Zóna. Ale už dlhšie som ho nevidel. Obchod už nemá, naposledy som ho stretol opitého ležať na ulici. Niečo mi hovoril, ale nič som nerozumel."

Nechýba vám častejšie koncertovanie?

„Jasne. Však to je dvadsať rokov život, čo som prežil v tejto skupine. Máme iba pauzu. Snívam o tom, že ešte urobíme ďalší album."

MARCEL: „Chcel by som, aby nové piesne zneli trochu inak. Možno sme v minulosti pôsobili dosť nahnevane. Dnes už nechcem, aby nás ľudia považovali za naštvanú kapelu. Človek nemôže byť stále nahnevaný. Stane sa z neho nepríjemný tvor."

Ktorý z vašich textov máte najradšej?

JANO: „Epitaf pre boha. Spojil som tam všetko, čo som chcel povedať. Niekto ma kritizoval za to, že som napísal hanlivý text o Ježišovi. To je nezmysel. Mne sa páči ten človek a to, čo urobil, ale nie z náboženského hľadiska. Mám pocit, že náboženstvo, ktoré sa okolo jeho učenia vytvorilo, nechcel. Podľa mňa je dielom iného človeka. Nemám rád náboženstvá. To, že niekto verí, je v poriadku, ale cirkev sa mi nepáči. Považujem to výmaz mozgov."

MARCEL: „Ja mám najradšej Echo v raji. Je všeobecný. Po všetkých tých rokoch nie je ideologický, ani napísaný k nejakej téme."

> Chcel by som, aby nové piesne zneli trochu inak. Možno sme v minulosti pôsobili dosť nahnevane. Dnes už však nechcem, aby nás ľudia považovali za naštvanú kapelu. Človek nemôže byť stále nahnevaný. Stane sa z neho nepríjemný tvor.
>
> Marcel Duchoň

Davová psychóza mala na posledných platniach dosť ideologických textov, brojacich proti niečomu. Myslíte si, že sú stále aktuálne?

MARCEL: „V tom čase sme chceli zachrániť svet. Venovali sme sa ideológiám, rozoberali ich a snažili sa ich potierať. Niektorí naši fanúšikovia boli nešťastní. Keď sme vydali druhý album Svet žaluje, tak sme hrali v Košiciach, kde sme ich doslova ohlúpli našim novým repertoárom. Už to nebolo žiadne Radujme sa, veselme sa. Trvalo asi tri časy, kým si ľudia na naše nové pesničky zvykli."

Vtedy ste boli hlboko v undergrounde a hrávali ste aj po squatoch po celej Európe. Ako ste sa tam dostali? Ako funguje táto subkultúra?

JANO: „Funguje to na báze kamarátstva. V punku je skvelé, že nemusíš byť hviezda, ale môžeš precestovať celú Európu. Niektoré kapely sa dokonca dostali do Japonska alebo Brazílie. Nie sú v tom žiadni manažéri a peniaze. Niekedy tomu chýba trochu profesionality. Stalo sa nám, že sme hrali v Holandsku a bol tam zvukár, prevesený cez mixpult. Záviší to od prípadu. V Haagu bol napríklad squat, kde mali skvelú vegetariánsku reštauráciu a v podzemí bol výborný klub. Squat znamená, že niekto obsadí prázdny dom, len záviší od ľudí, čo tam urobia."

MARCEL: „Squat je alternatívny spôsob bývania. Tí ľudia chcú ukázať spoločnosti, že sa to dá. Ceny bytov sú neskutočne vysoké. Začali a tým mladí, ktorí nemali kde bývať. S tým ide aj samotná kultúra, ktorá má blízko k punku."

Mnohí ľudia považujú váš prvý album za najlepší. Ako sa naň pozeráte po rokoch?

JANO: „Hlavne si spomíname žúry a zábavy."

Vaša kapela začínala v roku 1987. Vtedy ste boli ešte tínedžeri. Ako ste vnímali vtedajší režim?

MARCEL: „Bolo to otravné. Prejavy, heslá, hlúpe nápisy, súdruhovanie."

JANO: „Boli sme vtedy ešte veľmi mladí. Mali sme osemnásť, takže sme nad režimom až tak hlboko nerozmýšľali, len sme vzdorovali."

MARCEL: „Ja to tak nevidím. Mám pocit, že vtedy som tomu rozumel lepšie ako dnes. Boli sme pod veľkým tlakom. Nedalo sa nič ovplyvniť. Keď si sa prejavil verejne, tak bolo zle."

Ktoré z piesní na prvom albume vznikli pred revolúciou?

JANO: „Takmer všetky. Dva týždne pred revolúciou sme vydali naše prvé demo, kde boli pesničky, ktoré sa objavili na prvej platni."

Neviem si predstaviť, že Davová psychóza má za komunizmu koncert, na ktorom spieva: Buď slobodný!

JANO: „My sme dokonca robili prehrávky. Musel tam aj Durinda, Zóna a ďalší. Keď sa vám ich nepodarilo urobiť, tak ste nemohli koncertovať. Tublatanka bola v najvyššom leveli, mohli hrať veľké koncerty. Sedel tam fízel, vojak, nejaká pani a že ako sa voláte? My, že Davová psychóza. Odpovedali, že musíme zmeniť názov, že to pohoršuje ľudí. Dokonca nám ponúkli aj nejaké nové mená pre kapelu. Škoda, že si ich nepamätám, boli vtipné. Spomínam si na Kolýsku zo Zóny, ako musel stáť pri klavíri a spievať nejaké tóny. Zahrali sme skladby. Všetko mi je jedno a Ženám nehovor, že ich nášrád. Viete si predstaviť, ako sa tie staré tety tvárili? (*smiech*)."

Ako ste mohli prejsť?

MARCEL: „Dodnes neviem, či sme prešli alebo nie. Cenzori nám neodporučili spievať naše texty, čím vám ich vlastne zakázali hrať."

Nemali ste problém s esteťákmi?

MARCEL: „V rámci kapely špeciálne nie. Ale ako punkeri hej. Stačilo, aby ste vyzerali inak a už vás zbúlili na ulici."

Ako je to dnes? Punk verzus spoločnosť.

JANO: „Dnes je to ovela uvoľnenejšie. Trochu mi chýbajú časy keď mal punk väčší zmysel. Bojovali sme proti systému."

MARCEL: „Neblbni. Zober si 90. roky a Vladimíra M. Ten tlak funguje aj dnes. Nedávno bol v Devínskej Novej Vsi rockový koncert, ktorý chceli zrušiť a podarilo sa im to, až keď tam napochodovalo ozbrojené policajné komando so psami a zbili ľudí. Kedysi sme spievali o diktatúrach, potlačovaní ľudských práv a ekológii, o násilí. O to nám šlo. Že su veľvyhry vtedy zabíjali? Zabíjajú sa aj dnes."

Peter Bálik ©SME